

Rooseveltove relifni program poražen v senatni zbornici

Sovražna večina vrgla program nazaj v odsek potem, ko je prejšnji dan sprejela amandment "običajne mezde" za relifne delavce namesto mesečnih petdeset dolarjev kakor je določil Roosevelt. Opozicija pravi, da je relifni program s tem manevrom "pokopan," kolikor se tiče sedanjega kongresa. Opozicijo za zvišanje mezde je vodil — čujte in strmite! — senator Long

Washington, D. C., 23. febr. — Vsako upanje, da bo 74. kongres v tekočem zasedanju sprejel Rooseveltov relifni program, se splavalo po vodi, ko je včeraj senat odglasoval, da se načrt vrne odseku z naročilom, naj se stvari novega. To je odprto prišlo senator James F. Byrnes, član odseka za apropiacije in agovornik Rooseveltovega relifnega programa.

ŠESTINA ILLINOIS-KEGA PREBIVALSTVA NA RELIFU

Chicago. — Število družin v Illinoisu, ki prejemajo javno podporo ali relif, bo ob koncu tega meseca znašalo 325,215 ali šestino vseh prebivalcev v tej državi. To je najvišji rekord v zgodovini države.

Iščejo komunizem v delavski šoli

Mena, Ark. — Commonwealth College, po državni delavski federaciji priznana delavska šola, je s strani burbonskih državnih poslancev postal predmet preiskave radi "komunizma" in "ne-amerikanizma".

Brezposelni v Franciji narastli na pol milijona

Pariz, 23. febr. — Število registriranih brezposelnih delavcev v Franciji je zadnji teden narastlo na 501,117. V istem času je bilo 754 inozemskih delavcev deportiranih.

378 milijonov dolarjev za armado!

Washington, D. C., 23. febr. — Nižja kongresna zbornica je včeraj z veliko večino odobrila vsoto 378 milijonov dolarjev, ki se ima izdati za federalno armado v prihodnjem fiskalnem letu.

Največja postavka za ameriško armado v mirnem času

Washington, D. C., 23. febr. — Nižja kongresna zbornica je včeraj z veliko večino odobrila vsoto 378 milijonov dolarjev, ki se ima izdati za federalno armado v prihodnjem fiskalnem letu.

Hauptmannova porota odpovedala teatersko službo

New York. — Hauptmannovi porotniki in porotnice, ki so organizirali "gledališki klub" in sprejeli ponudbo za nastop v gledališčih proti \$3800 tedenski plači, so omagali pred silno kritiko in odpovedali nastop. Gledališka tura bi bila trajala deset tednov.

Domače vesti

Mladenič umrl
Milwaukee. — Dne 19. februarja je umrl William Sušnik, star 19 let. Bolan je bil samo en dan na pljučnici. Rojen je bil tu in zapuščal očeta in brata; mati mu je umrla pred dvema in pol letoma. Bil je član JPZS.

Nov grob v starem kraju
Cleveland. — Jos. Drobnič je prejel žalostno vest, da je v Zukochem, Velike Poljane pri Ribnici umrl njegov oče Franc Drobnič v starosti 80 let. V Ameriki zapuščala dva sinova.

Nov grob v Wisconsinu
Green Bay, Wis. — V tukajšnji bolnici je umrla A. Kocjan, stara 68 let.

THOMAS POJDE POGLEDAT KLANOVCE

Chicago. — Norman Thomas, vodja socialistične stranke, je po sprejetju poročila o ugrabljenju Powersa Hapgooda in Howarda Kesterja v Arkansasu naznanil, da se bo sam zapodil v boj proti plantažnikom, ki skušajo za vsako ceno zadušiti tamkajšnje Tenants Farmers unijo.

Generalna šolska stavka na Kubi

Havana, 23. febr. — Posledica aretacije brez malega vseh profesorjev in učiteljev v Havani pred nekaj dnevi na obtožbo "protivladne zarote" je bila, da so zastavkali učitelji in učenci v vseh šolah na Kubi, okrog 300,000 poštevilu.

Nezakonski otroci se množe v Nemčiji

Berlin, 23. febr. — Rojstva nezakonskih otrok v Nemčiji so se zadnje čase tako pomnožila, da so nacistični voditelji alarmirani. Dr. W. Gross, direktor raso-političnega urada v Hitlerjevi vladi, je naznanil, da bo treba uvesti v šole obvezno spolno vzgojo pod nadzorstvom zdravnikov.

FRANCIJA ZAŠČITILA AVSTRIJSKEGA KANCELARJA

Pariz, 23. febr. — V bojznini pred sovražnimi demonstracijami s strani socialistov in komunistov, ki so se zadnji četrtek zbrali v bližini kolodvora na severni strani mesta, je francoska vlada vtihotapila avstrijskega kancelarja Schuschnigga v Pariz skozi "zadnja vrata".

Kancelar Schuschnigg in zunanji minister dr. Egon Berger-Waldenberg sta imela dopet na pariški kolodvor ob 9. zvečer, toda na sugestijo francoske vlade sta izstopila nekaj minut prej v predmestju Reully, ki ga je zastražilo vojaštvo in policija.

Avstrijska državnik sta prišla v Pariz na diskuzijo s predstavnikoma francoske vlade o podonavskem paktu, ekonomski in diplomatski pomoči in drugih vprašanjih, ki se nanašajo na neodvisnost Avstrije.

Francoske avtoritete so podvele potrebne korake, da ne bi avstrijskih diplomatov zadela slična usoda kakor jugoslovanskega kralja Aleksandra, ki je bil v zadnjem oktobru umorjen v Marseillesu.

V bližini kolodvora, kjer sta imela izstopiti iz vlake avstrijska državnik, se je zbrala velika množica socialistov in komunistov, ki so zahtevali, da protestirajo proti umoru socialistov na Dunaju v civilni vojni preteklega leta.

Vlada je v kratkem komentariju pojasnila, da je finančno ministrstvo doslej lahko iskalo posojila za kritje deficita iz l. 1933 in plačevanje obresti na dolg, ki ga je naredila l. 1929.

21,000,000 oseb prejemajo federalno podporo

Washington, D. C. — Harry L. Hopkins, načelnik federalne relifne administracije, je pravkar naznanil, da je število oseb, ki prejemajo podporo iz federalnega sklada naraslo na 21,000,000, na najvišje število v tej depresiji.

Generalna šolska stavka na Kubi

Havana, 23. febr. — Posledica aretacije brez malega vseh profesorjev in učiteljev v Havani pred nekaj dnevi na obtožbo "protivladne zarote" je bila, da so zastavkali učitelji in učenci v vseh šolah na Kubi, okrog 300,000 poštevilu.

HITLERJEVA NEMČIJA V FINANČNI KRIZI

Odredila je konskripcijo gotovine bizniških firm in posameznikov

"DOBITE DENAR, KJER GA MORETE," JE UKAZ

Berlin, 23. febr. — Nacistična vlada je odredila konskripcijo gotovine z namenom, da dobi potrebna sredstva za nabavo srovskega materiala in konsolidacijo dolgov.

V smislu sprejetega zakona bo finančni minister Lutz Scherwin von Krosigk lahko zahteval posojila od bank, se obrnil na firme in posameznike in zahteval, da mu izročijo vso gotovino, ki je absolutno ne potrebujeta.

Zakon določa, da mora vsak Nемец predložiti državni banki listo tujezemskih vrednostnih papirjev in jih registrirati, če sicer se doslej ni zahtevalo.

Vlada je v kratkem komentariju pojasnila, da je finančno ministrstvo doslej lahko iskalo posojila za kritje deficita iz l. 1933 in plačevanje obresti na dolg, ki ga je naredila l. 1929.

Pravkar uveljavljen zakon ne določa nikakih omejitev, zato finančni krogi sklepajo, da bodo morale vse privatne kompanije in posamezniki, ki razpolagajo z gotovino, izročiti to imetje vladi, da bo lahko financirala svoj program javnih del.

Hopkins je zaeno naznanil, da bo polovica teh družin kmalu uposlena pri relifnih projektih, ki jih vlada gradi v raznih krajih dežele.

BURBONSKI SODNIK JE ZELO AKTIVEN

Birmingham, Ala. — Federalni distriktni sodnik W. I. Grubb je zadnje dni izdal injunkcijo, ki prepoveduje štirinajstim občinam v severni Alabami federalno posojilo iz sklada PWA za zgraditev lastnih elektrarn, ki bi rabile električni tok, katerega bo producirala federalna korporacija TVA.

Windsor, Ont., Kanada. — Tu poročajo, da sta farmar Oliva Dionne in njegova žena, roditelja glasovitih petork, najela odvetnika, ki bo vodil v njunem imenu sodniško postopanje z namenom, da smeta oče in mati petork porabiti del premoženja petih hčerk zase in ostale otroke.

Kanadske petorke že posedujejo \$100,000

Windsor, Ont., Kanada. — Tu poročajo, da sta farmar Oliva Dionne in njegova žena, roditelja glasovitih petork, najela odvetnika, ki bo vodil v njunem imenu sodniško postopanje z namenom, da smeta oče in mati petork porabiti del premoženja petih hčerk zase in ostale otroke.

Madison, Wis. — V nižji zbornici legislature je socialistični poslanec Arthur Koegel iz Milwaukeeja vložil zakonski osnutek, ki omogoča občinam prevzete mlekarke industrije.

Delavski poslanec za poobčinjenje mlekarke industrije

Madison, Wis. — V nižji zbornici legislature je socialistični poslanec Arthur Koegel iz Milwaukeeja vložil zakonski osnutek, ki omogoča občinam prevzete mlekarke industrije.

Demonstracije brezposelnih

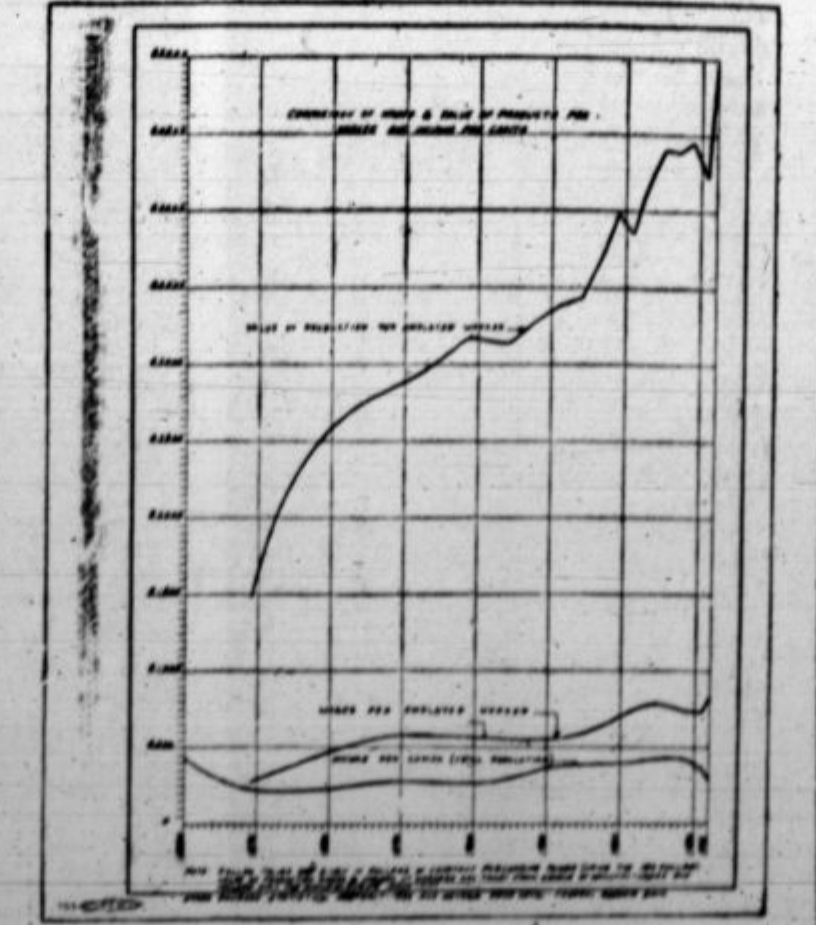
London, 23. febr. — Demonstracije brezposelnih delavcev v Angliji so se obnovile sinoči v Bradfordu, kjer je bil finančni minister Neville Chamberlain tarča ostre kritike.

Angleški finančni minister Chamberlain izžvižgan

London, 23. febr. — Demonstracije brezposelnih delavcev v Angliji so se obnovile sinoči v Bradfordu, kjer je bil finančni minister Neville Chamberlain tarča ostre kritike.

Američanki skočili iz letala v smrt

London, 23. febr. — Američanki in sestri 20-letna Jane in 23-letna Elizabeth du Bois, hčeri ameriškega konzula v Neaplu, Italija, sta zadnje dni skočili iz kabine v letalu, ki je letelo iz Londona v Pariz v višini 5000 čevljev.

Risba nazorno kaže, zakaj je toliko bede v deželi, ki se ponosa z največjim bogastvom.

PROSVETA

THE ENLIGHTENMENT

GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE JEDNOTE

Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Subscription rates: for the United States (except Chicago) and Canada \$6.00 per year...

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communications and unsolicited articles will not be returned.

Members of the Federated Press

Glavni iz naselbin

Zanimive beleške iz raznih krajev

Bruhanje ognja in žvepla

Cleveland, O.—Mnogim rojakom v drugih naselbinah še ni znano, vsaj v pretežni večini še ne, da se baš sedaj v slovenski metropoli pripravljajo nekakšna inkvizicija proti napredni struji.

Sedaj pa toliko kričanja, vpitja, šunjanja in pozivanja k direktnemu bojkotu proti temu listu, češ, da je proti veri, da vzgaja brezvestno, napada vero, papeža in bogvedi še kaj.

V tem boju je prišel A. D. na pomoč tudi Tone Grdina, metropolski pogrebnik. Najprej si je privoščil SND na St. Clair ave. ter strašno kritiziral in napadal sedanji in prejšnje domove odbore oziroma vodstva, češ, da se je vseskozi slabo gospodarilo.

Tone Grdina namreč poudarja, da so SND na St. Clair ave v pretežni večini zgradili in postavili katoličani in njihova društva.

V New Yorku, Indiani, Illinoisu, Washingtonu, Californiji in nekaterih drugih državah pripravljajo zakone, na podlagi katerih bodo komunisti in "drugi radikali" izključeni od prave kandidiranja v javne urade.

Historiki pozabljajo; da federalna ustava in razne državne ustave ne delajo nobene razlike med kandidati raznih političnih barv.

To je za patra Hugona, ki študira vekovečo vprašanje samomorov:

Joseph Sanfilippo, star 24 let, se je 19. t. m. ustrelil v Chicagu. Pred smrtjo je naslovil na očeta pismo, v katerem je zapisal na kratko:

"Oče, jaz grem k materi."

—To je bilo vse. Njegova mati je umrla pred enim letom. Fant pa je vsakogar imel trdno vero v posmrtno življenje, drugače ne bi bil zapisal, da gre k materi. Kako je torej s to čudno rečjo?

Kolikor posnemamo iz hrvaškega nacionalističnega (hrvaško-nacionalističnega) tiska v Ameriki, je Mussolini plačal okrog \$10,000 hrvaškimi "vstašcem" v Ameriki, da bi mu pomagali do revolucije v Jugoslaviji.

Slovenski dušni pastirji v Ameriki, katere pozivata mistra Fire in Debevec, naj drve za njihva v "veliki ofenzivi za sveto vero", naj bodo previdni, da ne dobe z loparjem izza hrbita.

Ne pozabite na molitvico: "Očuvaj nas Božehinavskih prijateljev"

bili skupaj. Razdvojila ju je tiista nesrečna tožba, ki je ustvarila spor in hudo sovraštvo. Kdor je o tej zadevi dobro poučen, mi bo pošteno potrdil, da do imena "Zarja" je upravičen samo en zbor, in to je stari originalni zbor "Zarja", odsek klubga št. 27 JSZ.

V interesu skupnosti v splošnem in v interesu napredka tudi organizacije Progressivnih Slovencev in vsega našega naprednega življa v Clevelandu je, da se zapreke odstrani.

Veselica in delničarska seja

Detroit, Mich.—Vsi rojaki in bratje Hrvati iz vse okolice ste vabljani, da se udeležite veselice gospodinjstvskega kluba in pevskega zbora "Slavec" v soboto 16. marca ob 7. zvečer v prostorih SDD na 437 Livernois ave.

Nikar ne pozabite na 16. marca v SDD na to skupno zabavo. Godba bo igrala za stare in mlade.

Odbor Slovenskega delavškega doma vabi vse delničarje, da se udeležijo delničarske seje, ki se bo vršila v nedeljo 24. marca točno ob 2. popoldne.

Pri domu so se razmere precej izboljšale, postalo je bolj živahno, vsak večer pride več ljudi skupaj, posebno ob nedeljah je dvorana polna.

Se to je treba zapisati Tonetu Grdini v spomin! Ko se je začel graditi SND, je bilo rečeno, od njihove strani seveda, da ne bodo smeli katoličani in otroci katoliških starihšev prestopiti domovega praga.

Za bodočnost imamo še veliko lepih programov v načrtu, kar bo v korist domu in narodu. Zavedati se moramo dejstva, da so nam domovi neobhodno potrebni za vzgajanje in gojenje naše delavske kulture, naobrazbe, politične in gospodarske aktivnosti.

Milwaukee, Wis.—V pondeljkovi Prosveti z dne 18. feb. v domačih vesteh je bilo napačno poročano, da je bil pretep v moji gostilni.

Tako vidite, kako si ljudje v tej depresiji skušajo "pomagati". Ako kje slutijo denar, so pripravljani priseci magari po krivem — vse za denar.

Malo odgovora A. Grdini

Cleveland, O.—Dne 4. feb. t. l. je Tone Grdina pisal v A. D., da si "jemlje pravico" in napiše par besed glede Slovenskega narodnega doma na St. Clair ave.

Kaj pa mi ostali rojaki in rojakinja, ali nimamo tudi mi naših žuljev v SND? Kaj je vendar mislil s tem povedati gospodine Grdina, ne razumem.

John D. Rockefeller Jr. (levo) se je oglasil na policijski postaji, kjer so vzeli odtiske njegovih prstov.

bo Dom lažje uresničil in postavil, ni dobila vstopa. Sedaj pa kar naenkrat zavzemajo "tako veliko pretežno večino" njihovih društev in se tako silno zavzemajo za Domov direktorij!

Končno izrekam v imenu odbora SDD družini našega predsednika Antona Anzička globoko sožalje za pokojnim njihovim najmlajšim sinom Henryjem, ki je umrl v 16. letu starosti.

Napačno poročilo

Pogovor o delu v rovu

Malo odgovora A. Grdini

Poročilo in zahvala

Blaine, O. — To je prvi moj dopis v Prosveti. Povedati želim, da se mi dnevnik Prosveta jako dopade; četudi nisem najnaročen, sem pa njegov čitatelj.

Dne 2. marca priredi naš Izobraževalni in zabavni dom maškerašno veselico Določene so tri nagrade za maske.

Dne 4. feb. sem prejel brzojav iz Breezy Hills, Kans., ki mi ga je poslal John Zordani, tajnik društva št. 65 SNPJ.

Dne 4. feb. sem prejel brzojav iz Breezy Hills, Kans., ki mi ga je poslal John Zordani, tajnik društva št. 65 SNPJ.

Moji dragi oče naj počiva v miru in lahka naj mu bo ameriška gruda!

John Zeleznik, 333.

Pospesena letina

V Hoffstaettnu pri Gradcu imaš priliko početi prednost novega električnega postopka za pospeševanje rastlinske rasti, ki ga je odkril tehnik Richard Heiss.

Preteklo poletje si imel n. pr. priliko videti dve polji koruze, ki je stala na obeh enako visoko. Razlika pa je bila ta, da so na eni polji posadili koruzo v začetku maja, na drugi pa jih šest tednov pozneje.

Obsevana detelja, ki so jo gojili v različnih vrstah, se je pri dosedanjih poskusih razvijala dvakrat hitreje nego normalno.

Pri tem je vsa procedura obsevanja preprosta, kolikor se le da. Heiss je zgradil aparat, pod katerim se semena obsevajo.

Dva nova teleskopa

Na Picu Palomarju, kakšnih 130 km od San Diega v Kaliforniji, montirajo ta čas največje teleskop na svetu z zrcalom v premeru 5 metrov.

Novi teleskop bo tedaj silovito razširil potrdnosti svetovnega prostora, ki je moderniziran dostopen.

Meniška republika se razpusti

Grški listi poročajo, da namerava grška vlada zapreti vse samostane na sveti gori Atosu.

Za smeh in kratek čas

"Gospod, vaše življenje je nes pametno, saj ste v vino vas vodilo v propast. Opuštili ste celo eno ali drugo: kaj vam je bolj simpatsko?"

"Mama, nove hlače, ki si mi jih kupila, so težje nego moja koža."

